

Bronislovas Liesis. 1940 m. iš Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus rinkinių

Antanas Liesis. 1940 m. iš Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus rinkinių

BRONISLOVAS LIESIS- KAUKAS, ĖGLIS, NAKTIS 1922 04 16–1949 08 13

ANTANAS LIESIS- IDENAS, TVANAS 1922 04 16–1950?

Dvyniai Bronislovas ir Antanas Liesiai gimė 1922 m. balandžio 16 d. Panevėžio aps. Ramygalos progimnazijos direktoriaus Bronislovo Liesio ir Marijonos Juodikaitės-Liesienės šeimoje¹. Vėliau visa šeima persikėlė gyventi į Jurbarką, nes 1934 m. tėvas buvo paskirtas Jurbarko valstybinės gimnazijos direktoriumi².

1938 m. birželio 15 d. Antanas Liesis gavo 8 klasių gimnazijos su dėstomąja lotynų kalba baigimo atestatą³. 1939 m. rugsėjo 13 d. buvo priimtas į Vytauto Didžiojo universitetą (VDU), kur iki 1941 m. studijavo mediciną⁴. 1942 m. spalio 15 d. jo paties prašymu buvo priimtas į Filosofijos fakulteto Filosofijos skyriaus sociologijos-žurnalistikos grupę⁵.

Brolis Bronislovas (dokumentuose Bronius) Liesis 8 klasių gimnazijos su dėstomąja lotynų kalba baigimo atestatą gavo 1940 m. birželio 15 d.⁶ Tų pačių metų rugpjūčio 19 d. jis buvo priimtas į VDU Technologijos fakulteto Mechanikos skyrių⁷.

Marijona ir Bronislovas Liesiai su dukrele Danute, sūnumis Bronislavu (sėdi) ir Antanu. Apie 1927 m. iš Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus rinkinių

1941 m. birželio 14 d. tėvas B. Liesis buvo išvežtas į Rešotų lagerį (Krasnojarsko kr. Nižnij Ingašo r.), kur 1942 m. kovo 25 d. mirė tardomas. Motina, seserys Danutė ir Stefanija išstremtos į Komiją. Čia 1944 m. mirė motina ir sesuo Stefanija.

Nacių okupacijos metais B. Liesis priklausė Laisvės gynėjų sąjungai. 1944 m. kartu su broliu Antanu Lietuvos laisvės armijos (LLA) nurodymu išvyko į Vokietijos karinę žvalgybos mokyklą FAK-203, kur mokėsi partizaninio karo taktikos. 1944 m. gruodžio 21 d. desantu nuleisti Kėdainių aps. Gudžiūnų vls. Padruskalnio k., Liesiai pasiekė Jurbarko apylinkes. Nuo 1945 m. pradžios abu partizanavo Lydžio rinktinėje.

Jūros srities vadovybė ir partizanai. 1949 m. spalio 16 d. Iš kairės: Vladas Mišeikis-Tarzanas, srities vadas Vaclovas Ivanauskas-Henrikas, Antanas Liesis-Idenas, Antanas Dovidaitis-Aurimas ir neatpažintas partizanas. Iš Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus rinkinių

1947 m. lapkričio mėn. Jungtinės Kęstučio apygardos vadas Jonas Žemaitis-Tylius B. Liesį kartu su Petru Bartkumi-Žadgaila paskyrė organizuoti Prisikėlimo apygardą. Nuo 1948 m. liepos 27 d. – B. Liesis buvo šios apygardos štabo viršininkas. Redagavo laikraštį „Prisikėlimo ugnis“, rašė eilėraščius Ėglio slapyvardžiu. Jo kūrybos spausdinta rinkinyje „Kovos keliu žengiant“, periodinėje partizanų spaudoje.

1949 m. vasario mėn. Radviliškio aps. Grinkiškio vls. Minaičių k. Miknių sodyboje įrengtame bunkeryje B. Liesis kartu su kitais Lietuvos partizanų apygardų atstovais dalyvavo visos Lietuvos partizanų vadų suvažiavime, kuriame buvo paskelbta apie vieningos pasipriešinimo organizacijos – Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) įkūrimą, vasario 16 d. priimta LLKS Tarybos deklaracija. Suvažiavime B. Liesis paskirtas LLKS Tarybos prezidiumo nariu, jam suteiktas laisvės kovotojo partizanų kapitono laipsnis.

Žuvo B. Liesis-Naktis 1949 m. rugpjūčio 13 d. Radviliškio aps. Grinkiškio vls. Užpelkių miške įrengtoje partizanų stovykloje per kautynes su MGB kariuomenės kareiviais. Kartu žuvo LLKS Tarybos prezidiumo sekretorius mjr. P. Bartkus-Žadgaila, Prisikėlimo apygardos štabo viršininkas Jonas Vytautas Šniuolis-Svajūnas ir du neatpažinti partizanai. Žuvusiųjų partizanų palaikai buvo atvežti į Radviliškį ir užkasti MVD karinės įgulos pastato kieme (dabar Maironio g. pabaiga). 1991 m. rugsėjo 25 d. palaikai atkasti ir palaidoti Radviliškio m. naujosiose kapinėse.

Po B. Liesio žūties bendražygiai parengė jo kūrybos mašinraščio rinkinį „Tegul jo nemari dvasia kalba už mus: Mirusio brolio partizano kūryba“. LLKS Tarybos prezidiumo 1950 m. lapkričio 23 d. nutarimu B. Liesis-Naktis apdovanotas 1-ojo ir 2-ojo laipsnių Laisvės kovos kryžiais (po mirties).

1997 m. gruodžio 22 d. B. Liesiui pripažintas kario savanorio statusas, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 1998 m. gegužės 13 d. įsakymu jam suteiktas pulkininko laipsnis, o Lietuvos Respublikos Prezidento 1998 m. gegužės 19 d. dekretu – Vyčio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinas (dabar – Vyčio Kryžiaus ordino Didysis kryžius) (po mirties).

Brolis A. Liesis-Idenas, Tvanas 1947 m. gegužės 20–25 d. vykusiame Jungtinės Kęstučio apygardos vadų pasitarime paskirtas apygardos informacinio skyriaus, 1948 m. birželio 8 d. – Vakarų Lietuvos (Jūros) srities Agitacijos ir propagandos skyriaus viršininku. 1948 m. rudenį Žemaičių apygardoje ryšiams tarp apygardos ir Jūros srities štabų palaikyti bei organizuoti ryšių tinklą apygardos viduje buvo sudarytas specialusis būrys, kurio vadovu buvo paskirtas A. Liesis. 1949 m. rugsėjo mėn. jis tapo Vakarų Lietuvos (Jūros) srities štabo viršininku.

Saugumiečiai aktyviai ieškojo Jūros srities štabo. Kaip paprastai veikė per agentus, smogikų grupę. MGB informatoriams buvo lengva apibūdinti srities vadą Vaclovą Ivanauską-Henriką ir srities štabo viršininką A. Liesį: abu aukšti, akiniuoti. 1950–1951 m. žiemą pranešimai darėsi vis konkretesni...

Ilgą laiką buvo manoma, kad A. Liesis žuvo 1951 m. vasario 10 d. Varnių r. Čepaičių k. kartu su srities vadu V. Ivanausku, tačiau, ištyrus Lietuvos ypatingojo archyvo dokumentus, tai nepasitvirtino. Galima teigti, kad Vakarų Lietuvos (Jūros) partizanų srities štabo viršininkas A. Liesis-Idenas, Tvanas žuvo iki 1951 m. vasario 10 d.

1997 m. gruodžio 22 d. A. Liesiui pripažintas kario savanorio statusas, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 1998 m. gegužės 13 d. įsakymu jam suteiktas pulkininko leitenanto laipsnis, o Lietuvos Respublikos Prezidento 2004 m. lapkričio 17 d. dekretu jis apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro kryžiumi.

Tipinis atminimo ženklas 1949 m. rugpjūčio 13 d. šioje vietoje įrengtoje partizanų stovykloje kautynėse žuvusiems LLKS Tarybos Gynybos pajėgų Žvalgybos skyriaus viršininkui, LLKS Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signatarui, mjr. P. Bartkui-Žadgailai, LLKS Tarybos prezidiumo nariui, LLKS Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signatarui kpt. B. Liesiui-Nakčiai, Prisikėlimo apygardos štabo viršininkui J. V. Šniuoliui-Svajūnui, partizanams Aitvariukas (slapyv.) ir Girėnas (slapyv.) atminti. Bendras atminimo ženklas ir įrašo jame vaizdas. Radviliškio r. Valstybinės miškų urėdijos Radviliškio regioninio padalinio Pašušvio girininkijos Užpelkių miško 25 kvart. 5 sklypas. Aut. dizaineris R. Navickas. Atidengtas 1999 m. rugpjūčio 13 d. A. Malinauskaitės nuotr., 2001 m.

¹ Lietuvos valstybės istorijos archyvas (LVIA).

² Lietuvos centrinis valstybės archyvas (LCVA).

³ LCVA.

⁴ LCVA.

⁵ LCVA.

⁶ LCVA.

⁷ LCVA.